

URZĄD MIASTA ŁÓDZI
BIURO AUDYTU WEWNĘTRZNEGO I KONTROLI
Departament Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi
90-430 Łódź, ul. Piotrkowska 113
tel. 42 638 42 13 fax. 42 638 44 10

Łódź, dnia 12 kwietnia 2017 r.

DOA – BAK – I.1711.11.2017

Pan
Wojciech Wolski
Dyrektor Łódzkiego Zakładu
Usług Komunalnych
ul. Nowe Sady 19
94-102 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta Łodzi działając na podstawie przepisów zarządzenia Nr 1094/VII/15 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli, w związku z zakończeniem czynności kontrolnych, udokumentowanych w protokole kontroli nr DOA-BAK-I.1711.11.2017 podpisanym w dniu 13 marca 2017 r., przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

I. DANE IDENTYFIKACYJNE KONTROLI

Temat kontroli:

Gospodarka finansowa

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu przeprowadzającej kontrolę:

Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli w Departamencie Obsługi i Administracji UMŁ.

Kontroler:

Sylwester Przybył – inspektor w Oddziale Kontroli w Biurze Audytu Wewnętrznego i Kontroli w Departamencie Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi, upoważnienie nr DOA-BAK-III.077.15.2017 z dnia 25.01.2017 r., do przeprowadzenia kontroli planowej znak DOA-BAK.-I.1711.11.2017, zatwierdzone przez Dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli.

Jednostka kontrolowana:

Łódzki Zakład Usług Komunalnych w Łodzi, ul. Nowe Sady 19 zwany dalej: Zakładem lub ŁZUK.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Wojciech Wolski (dalej: dyrektor), któremu z dniem 04.03.2014 r. na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym¹ w związku z art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych² powierzono pełnienie obowiązków dyrektora Łódzkiego Zakładu Usług Komunalnych (pismo znak: DPr-BZK-II.2120.13.2014 z dnia 03.03.2014 r.) w pełnym wymiarze czasu pracy, a następnie z dniem 09.10.2014 r. zatrudniony na stanowisku dyrektora Łódzkiego Zakładu Usług Komunalnych (pismo znak: DPr-BZK-II.2120.50.2014 z dnia 09.10.2014 r.) w pełnym wymiarze czasu pracy.

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie rachunkowości:

W okresie kontrolowanym osobami odpowiedzialnymi za prowadzenie rachunkowości w Zakładzie byli:

- Pani Ilona Truskolas zatrudniona na stanowisku głównego księgowego – kierownika Działu Ekonomiczno – Finansowego na czas określony od dnia 01.03.2016 r. do dnia 31.05.2016 r., a następnie na czas nieokreślony od dnia 01.06.2016 r.,
- Pani Barbara Piórkowska p.o. głównego księgowego – kierownika Działu Ekonomiczno – Finansowego na czas określony od dnia 24.11.2015 r. do dnia 28.02.2016 r. zatrudniona poprzednio na stanowisku zastępcy kierownika Działu Ekonomiczno – Finansowego,
- Pani Helena Sujka – Orpel zatrudniona na stanowisko głównego księgowego – kierownika Działu Ekonomiczno – Finansowego od dnia 01.10.2014 r. do dnia 03.12.2015 r. (pracownik nie świadczył pracy od dnia 13.07.2015 r. do dnia 03.12.2015 r.) przeniesiona służbowo z Urzędu Marszałkowskiego do Łódzkiego Zakładu Usług Komunalnych na podstawie art. 22 ustawy o pracownikach samorządowych.

Okres objęty kontrolą oraz czas przeprowadzenia kontroli

Od dnia 01.11.2015 r. do dnia 31.12.2016 r.

II. OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli w Departamencie Obsługi i Administracji UMŁ ocenia *pozytywnie z zastrzeżeniami* działalność Zakładu w zakresie gospodarki finansowej.

III. OPIS USTALONEGO STANU FAKTYCZNEGO

1. Opis statusu Zakładu

Łódzki Zakład Usług Komunalnych w Łodzi jest samorządowym zakładem budżetowym. Podstawą gospodarki finansowej jest roczny plan finansowy zatwierdzony przez dyrektora, obejmujący dochody i wydatki. Nadzór nad działalnością zakładu zgodnie

¹ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446).

² Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902).

z zapisami zawartymi w § 13 ust. 6 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Łodzi sprawuje Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi.

2. Ustalony stan faktyczny

2.1. W zakresie obowiązujących w jednostce przepisów wewnętrznych oraz kwalifikacji osób zatrudnionych na stanowisku głównego księgowego:

2.1.1. Ustalenia pozytywne:

- w Zakładzie opracowano i wdrożono podstawowe wewnętrzne akty prawne regulujące działalność ŁZUK w zakresie gospodarki finansowej,
- osoby zatrudnione w badanym okresie na stanowisku głównego księgowego spełniały wymogi określone w art. 54 ustawy o finansach publicznych³.

2.1.2. Ustalone nieprawidłowości:

- polityka rachunkowości obowiązująca od 01.01.2015 r. nie zawierała opisu przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń dla niektórych kont w szczególności dla kont: zespołu 0 *Majątek trwały*, zespołu 2 *Rozrachunki i rozliczenia*, zespołu 8 *Fundusze, rezerwy i wynik finansowy* oraz zespołu 9 *Konta pozabilansowe*, co nie spełniało wymogów art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości⁴,
- zapis w polityce rachunkowości dotyczący okresu przechowywania sprawozdań finansowych był niezgodny z art. 74 ustawy o rachunkowości.

2.2. Księgowość i sprawozdawczość

2.2.1 Ustalenia pozytywne:

- dziennik prowadzony był w sposób umożliwiający uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, które były sporządzane na koniec każdego miesiąca zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zapisy w dzienniku umożliwiały ich powiązanie z dokumentami źródłowymi,
- zapisy w księdze głównej spełniały zasady:
 - podwójnego zapisu,
 - systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową,
 - powiązania dokonywanych zapisów z zapisami dziennika,
- księgi pomocnicze zawierały zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Salda ksiąg pomocniczych w kontrolowanym okresie były zgodne z saldami na kontach księgi głównej,

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.).

w żadnym z paragrafów na dzień 31.12.2015 r. i 30.06.2016 r. nie stwierdzono przekroczenia planu kosztów, co spełniało wymogi art. 44 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,

poddane kontroli dowody zakupu:

- sprawdzone były pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez pracowników właściwych komórek organizacyjnych Zakładu, co dokumentowano pieczęciami i podpisami zgodnie z wymogami zawartymi w § 2 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów obowiązującej w Zakładzie,
- zatwierdzane były do wypłaty przez dyrektora Zakładu,
- oznaczone były pozycją dziennika, pod którą zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych,
- zawierały zapis o sposobie ujęcia w księgach rachunkowych (dekretację) na kontach bilansowych oraz podpis pracownika odpowiedzialnego za te wskazania,
- zawierały wskazanie o zakwalifikowaniu zakupu w odpowiednim paragrafie według klasyfikacji budżetowej,
- opisane były pod względem celowości dokonania zakupu zgodnie z wymogami art. 44 ustawy o finansach publicznych,
- dotyczące wydatków strukturalnych posiadały informacje o stosowaniu dodatkowej klasyfikacji wydatków strukturalnych, zgodnie z wymogami z art. 39 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Pozostałe dowody księgowe zawierały informację, że *wydatek nie stanowi wydatku strukturalnego*,
- zawierały informację o zastosowaniu formy i trybu udzielenia zamówienia publicznego na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych⁵,
- faktury o odroczonym terminie płatności:
 - opatrzone były informacją o sposobie i dacie dokonania zapłaty zobowiązania,
 - zawierały pieczęć z datą wpływu do jednostki i numerem, pod którym zostały zarejestrowane w dzienniku korespondencji oraz umieszczano na nich naklejkę z kodem kreskowym i numerem nadanym w obiegu elektronicznym.

2.2.2 Ustalone nieprawidłowości:

- dane przedstawione w sprawozdaniu Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych:
 - sporządzonym na dzień 31.12.2015 r. w paragrafie 4120 *Składki na Fundusz Pracy* wykazano kwotę o 0,23 zł niższą natomiast w paragrafie

⁵ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.).

4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* wykazano kwotę o 0,23 zł wyższą niż w ewidencji księgowej.

- sporządzonym na dzień 30.06.2016 r. w paragrafie 4500 *Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego* wykazano kwotę o 3,00 zł wyższą natomiast w paragrafie 4510 *Opłaty na rzecz budżetu państwa* wykazano kwotę o 3,00 zł niższą niż w ewidencji księgowej oraz w paragrafie 0970 *Wpływy z różnych dochodów* wykazano kwotę o 0,01 zł niższą niż w ewidencji księgowej.

Wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej może skutkować naruszeniem dyscypliny finansów publicznych zgodnie z art. 18 ust. pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁶.

2.2.3 Nieprawidłowości usunięte w trakcie kontroli:

- sposób ujmowania na koncie 225-02 *Podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu umowy o pracę* zobowiązań z tytułu naliczonego podatku dochodowego od osób fizycznych nie określał faktycznego stanu zobowiązań ŁZUK wobec Urzędu Skarbowego na koniec okresu. Powyższe było niezgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości⁷. Główny księgowy w dniu 09.02.2017 r. złożył pismo, w którym oświadczył, że od początku 2017 roku w celu umożliwienia ustalenia faktycznego stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych na koniec każdego miesiąca została wprowadzona ewidencja szczegółowa do konta 225-02 *Rozrachunki z budżetem – PIT*.

2.3. Prawidłowość i terminowość regulowania zobowiązań

2.3.1. Ustalenia pozytywne:

- wszystkie zobowiązania ujęte w bilansie sporządzonym na dzień 31.12.2015 r. zapłacono w prawidłowych wysokościach i w obowiązujących terminach,
- w okresie kontrolowanym nie poniesiono wydatków z tytułu zapłaty odsetek od nieterminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań,
- w Zakładzie na dzień 31.12.2015 r. i na dzień 30.06.2016 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

⁶ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168 ze zm.).

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 ze zm.).

2.4. Należności z tytułu dochodów budżetowych

2.4.1. Ustalenia pozytywne:

- w kontrolowanym okresie wobec kontrahentów posiadających należności wymagalne podejmowano działania windykacyjne, w okresie kontrolowanym niezwłocznie występowano z wnioskami do Naczelnika Łódzkiego Urzędu Skarbowego o zaliczenie powstałej nadwyżki podatku naliczonego nad należnym VAT na poczet bieżących zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od wynagrodzeń.

2.4.2. Nieprawidłowości usunięte w trakcie kontroli:

- dla należności wymagalnych na dzień 31.12.2015 r. nie utworzono odpisów aktualizujących jak również nie wdrożono procedur, według których odpisy miałyby być dokonywane. W 2016 roku wprowadzono w Zakładzie procedury związane z naliczaniem odpisów aktualizujących należności oraz na dzień 31.12.2016 r. utworzono odpisy aktualizacyjne dla zagrożonych należności, co spełniało wymogi art. 35b i 35c ustawy o rachunkowości.

2.5. Gospodarka kasowa

2.5.1. Ustalenia pozytywne:

- pracownik pełniący funkcję kasjera został zapoznany z obowiązującymi w Zakładzie przepisami kasowymi oraz złożył deklarację o odpowiedzialności materialnej za powierzone wartości pieniężne oraz dokumentację kasową,
- w raportach kasowych objętych kontrolą zachowano ciągłość sald, obroty i salda były zgodne z ewidencją księgową konta 101 *Kasa*,
- w objętych kontrolą raportach kasowych nie stwierdzono przekroczenia ustalonego limitu gotówki w kasie,
- wpłaty i wypłaty w raportach ujmowano chronologicznie w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, co spełniało wymogi art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości,
- dowody kasowe, na podstawie których dokonywano wypłaty były sprawdzone i zatwierdzone do wypłaty przez upoważnionych pracowników zgodnie z Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów obowiązującą w Zakładzie,
- sposób prowadzenia księgi druków ścisłego zarachowania w okresie kontrolowanym pozwalał na ustalenie stanu druków na dany dzień.

3. W okresie od dnia 01.11.2015 r. do dnia 31.12.2016 r. w ŁZUK zostały przeprowadzone dwie kontrole przez Państwową Inspekcję Pracy, wyniku których zostały wydane zalecenia. Na dzień zakończenia czynności kontrolnych w Zakładzie zrealizowano wszystkie zalecenia.

IV. UWAGI I WNIOSKI

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli w Departamencie Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi, na

podstawie § 36 ust. 1 pkt 6 Zarządzenia Prezydenta Miasta Łodzi Nr 1094/VII/15 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Kontroli wnosi o:

- 1) Uzupełnienie zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości zapisów w polityce rachunkowości dotyczących opisu przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń w szczególności dla kont: zespołu 0 *Majątek trwały*, zespołu 2 *Rozrachunki i rozliczenia*, zespołu 8 *Fundusze, rezerwy i wynik finansowy* oraz zespołu 9 *Konta pozabilansowe*.
- 2) Dostosowanie zapisów w polityce rachunkowości dotyczących okresu przechowywania sprawozdań finansowych do wymogów art. 74 ustawy o rachunkowości.
- 3) Bezwzględne wykazywanie w sporządzanych sprawozdaniach budżetowych kwot wynikających z ewidencji księgowej zgodnie z zapisami § 9 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸.

V. POZOSTAŁE INFORMACJE I POUCZENIA

Wystąpienie pokontrolne sporządzono na podstawie § 36 ust. 1 Regulaminu kontroli, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 1094/VII/15 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 20 maja 2015 r. po kontroli przeprowadzonej przez Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli w Departamencie Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi w Łódzkim Zakładzie Usług Komunalnych.

Zgodnie z § 37 zarządzenia Nr 1094/VII/15 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli Kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informuje zarządzającego kontrolę o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor Łódzkiego Zakładu Usług Komunalnych w Łodzi, a drugi zostaje włączony do akt kontroli.

Kontroler

INSPEKTOR

Sylwester Przybył
Sylwester Przybył

.....
(pieczętka i podpis)

Zarządzający kontrolę

ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Audytu Wewnętrznego
i Kontroli

Tomasz Głuszczak
Tomasz Głuszczak

.....
(pieczętka i podpis)

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 ze zm.).